

BÜROKRASİ KISKACINDAKİ ECZACI

Ecz.Murat AKER*

Hergün bir yenisi çıkan kurallar, yönetmelikler, kurumların değişik değişik uygulamaları, ödeme işlemlerindeki zorluklar neredeyse eczacıların mesleklerini yapmalarını engeller hale gelmiştir.

Dışarıdan bakıldığı zaman cazip bir meslek olarak görülen eczacılık bürokrasinin ağına düşürülmüş, devletin sağlık ve maliye müfettişliğini yapar hale getirilmiştir. Bütün bu olumsuzluklar, eczacının asli görevi olmasına rağmen hasta veya hasta yakınıyla yeterince ilgilenememesine neden olmakta, aldığı eğitimin ve verdiği emeğin karşılığını almasını engellemektedir.

Serbest bir meslek olan eczane eczacılığı barokrasiden kaynaklanan günlük kırtasiye işlemlerinin gittikçe artması sonucu bugün serbest olmaktan çıkmış, resmi bir meslek grubu haline getirilmiştir. Eczacı, eczanesinde kurumların reçetelerinin, ilgili bakanlıkların evraklarının hazırlanmasını ödemelerin zamanında yapılmasını düşünmekten başka bir iş yapamaz hale getirilmiştir.

Çeşitli nedenlerle eczanelere yüklenen gereksiz sorumluluklar konusunda yaptığımız bir araştırma sonucu önümüzde 66 maddelik kalın bir dosya geldi. Bu dosyada yer alan çoğu sorumlulukların eczacıyı hiçbir şekilde ilgilendirmemesi hem üzücü hem de ilgi çekici noktadır. Hekimin ve görev yaptığı kurumun ihmallerinden, eczane dışında yapılan hatalardan eczacının sorumlu tutulması, T.C. Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın denetimde yetersiz kalması sonucu, doktorları, mali denetiminin eczaneler aracılığıyla yapılmak istenmesi, Sağlık Bakanlığı'nın hatalı uygulamaları sonucu eczacıların güçlük çekmesi, kurumların değişik ve birbirine çelişir anlamsız uygulamaları bu gereksiz formalitelere sadece birkaç örnektir.

Bütün bu olumsuzluklar; eczacıların mesleklerinden çok bu tür bürokratik işlemlerle uğraşmasına, hatta bunun sonucunda da bir kısım meslektaşımızın mesleklerini bırakmasına, genç eczacı adaylarının da hiç öğrenmedikleri bu eczane bürokrasisini nasıl becereceklerini kara kara düşünmesine neden olmaktadır.

Bu konuda görüşlerini aldığımız meslektaşlarımız şunları söylediler:

Ecz.Sevim ÜLGEN: "Kurumlar eczanelere uyguladıkları bürokratik işlemleri daha baside indirgeseler, halka ayıracağımız vakit ve ilgi daha iyi olur."

Ecz.Arzu ERSOY: "Kısıtlı bir maddiyatla eczane açtığımdayan dolayı yanımda bir kalfa veya çırak çalıştıramıyordum. Reçetelerin kurumlara fatura ve tahsil edilmesi ve de eczanenin herhangi bir kırtasiye-muhasebe işlemleri sırasında sürekli olarak eczaneyi belirli zamanlar içinde kapatmak zorunda kalıyordum. Bu benim için devamlı kazanç kaybı oluyordu. Bu sebeplerden dolayı verdiğim emeğin karşılığını alamadım ve 1 sene sonra eczanemi kapatarak mesleğimin başka alanlarına yönelmek zorunda kaldım."

Ecz.Yüksel COŞKUN: "Eczacılık fakültelerindeki bütün bu dersleri iptal etseler de katiplik, muhasebe v.s derslerini koysalar. Hergün birileri eczacıya yükleyecek bir eziyet bulmaya çalışıyor."

Ecz.Serpil ÇELEBİ: "Bu kadar tahsile karşı verdiğimiz emeğin karşılığını alamıyoruz. Eczacıların esnafla farksız hale getirilmek istenmesi bizi rahatsız ediyor. Gereksiz yere eczanelere yüklenen formaliteler yüzünden zaman zaman eczanemizi bırakıp bu işleri takip etmek durumunda kalıyoruz. Eczanemizde yardımcı eleman olmayınca da çok zor durumda kaldığımız oluyor. Başta 3'lü reçete olmak üzere birçok uygulama bana ters geliyor."

Ecz.Adnan ÖZENC: "Eczanede gereksiz bir sürü formalite ile uğraşmak zorunda kalıyoruz. Ör-

* TEB Basın Muhabiri

neğin, resmi dairelerin uyguladığı 5 kalem ilaç 10 günlük doz, hem bizi hem de hastayı zora sokuyor. Bizim kırtasiye işimiz artıyor, hasta da bu konudaki sıkıntısını gelip bize anlatıyor. Ayrıca bizim hiçbir zaman doktora karşına yetkimiz yok, devlet işine gelince 3'lü reçeteyle doktoru bize kontrol ettiriyor.

Ecz.Aysel ACAR: "Eczanelere yüklenen formaliteler mesleğimizi tam anlamıyla icra etmemize mani oluyor. Bu nedenle yapmak istediğimiz birçok şeye bile zaman bulamıyoruz."

İsa Önder DİNÇTÜRK: "Fakülteyi bitirdikten sonra eczane açmayı düşünüyorum. Bu konuda da en büyük korkum eczanede yapılan kırtasiye-bürokratik işleri, nasıl becereceğim."

Prof.Dr.Mekin TANKER (TEB Genel Başkanı):

"Eczacılar bugün eczanelerinde önemli ölçüde formalite bolluğu ile karşı karşıyadırlar. Ve bunların çoğu eczacının asli görevi değil başkalarının görevi. Onun için bu formaliteleri hafifletecek, asıl gerekenleri ortaya koyacak ve kim bundan sorumlu ise ona bir yaptırım getirecek bir yönetmeliğin mutlaka hazırlanması gerekir. Eczacının görevi ilacı tanıtmaktır, ilacın üretmektir, ilacın etkili olması için gerekenleri yapmaktır. Hastaya nasıl kullanacağını, nasıl saklayacağını söylemek, muhtemel yan etkilerini anlatmak, bunlar ortaya çıkarsa ne yapması gerektiğini anlatmaktır. Sağlık hizmeti bunlardır. Eczacılar bu tip bir takım gereksiz formalitelerle meşgul oldukları zaman bu hizmeti yerine getirmekte güçlük çekerler."

Bir takım formalitelerle bürokrasinin kısılcasına düşürülmek istenen eczacıların, hiç uğraştırılmaması gereken konularda uğraştırılması mesleğimizin çağın getirdiği yeniliklere göre yeni atılımlar gerçekleştirmesini engellemektedir. Bu durumun bu şekilde devam ettirilmeye çalışılmasının bedelini de; bizlerden çok eczacı potansiyelini yerinde olmayan şekilde kullandığı için devletimiz ve halkımız ödeyecektir. □

